

NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT (NVE)

Postboks 5091 Majorstua

0301 OSLO

Deres ref: 202514086-3

Vår ref: 2025/222223

Dato: 22.10.2025

UTTALELSE TIL MOTTATT HØRING - FORSLAG TIL UTREDNINGSPROGRAM FOR NEDRE DRIVA KRAFTVERK – DERES REF. 202514086-3

Mattilsynet mottok 8. september 2025 høring av forslag til utredningsprogram for Nedre Driva kraftverk. Frist for å komme med innspill er 7. november 2025.

Mattilsynets rolle

Mattilsynet er statlig sektormyndighet for områdene planter, helse og velferd hos fisk og dyr, mat og drikkevann. Som høringsinstans har vi i oppgave å bidra til å ivareta nasjonale og regionale interesser innenfor våre forvaltningsområder.

Saken gjelder

NVE har mottatt melding fra Driva Kraftverk DA om opprustning og utvidelse av Driva-anlegget i

Oppdal og Sunndal kommuner i fylkene Møre og Romsdal og Trøndelag.

Fakta

Utvidelsen av Driva-anlegget innebærer bygging av et nytt kraftverk, Nedre Driva. Følgende punkter inngår i prosjektet:

- Ny kraftstasjon i fjell med utløp i fjorden nord for Sunndalsøra.
- Pumping av vann fra Driva ved Festa og opp til Gjevilvatnet.
- Senkning av Gjevilvatnet om vinteren med fem meter utover dagens laveste regulerte vannstand.

- Overføring av Langvatnet til Tovatna.
- Inntak av bekkene Gresjo og Sandvikselva som kan bidra til økt magasinering i Gjevilvatnet.
- Nye vannveier, som bygges som tunneler i fjell.
- Tverrslag og adkomsttunneler med tilhørende massedeponi ved Storli, Festa, Hjellan, Sandvika og Sunndalsøra

Uttalelse drikkevann

I utredningsprogrammet står det at det er registrert noen fjellbrønner i områdene ved Gjevilvatnet.

Videre står det under tema «Ferskvannsressurser» at «temaet gis en kort omtale med vekt på drikkevannsforsyning og vannforsyning til næringsvirksomhet (gårdsdrift, industri og fiskeoppdrett)».

Foreslåtte utbyggingsalternativ berører ifølge figur 2–3 Storligrenda, hvor det også finnes drikkevannskilder. Nede ved Sunndalsøra ligger to grunnvannsbrønner på motsatt side av Driva, i forhold til den planlagte traséen.

Vi gjør oppmerksom på at ikke alle drikkevannsbrønner er registrert i GRANADA. Det kan derfor finnes flere små vannforsyningssystemer og enkeltvannforsyninger i nærheten av utbyggingstraséen.

Vi ber om at følgende forhold kartlegges og utredes/vurderes spesielt i forbindelse med planlagte utbygging:

- Drikkevannskilder, samt tilhørende nedslagsfelt og tilsigsområder.
- Konsekvenser for grunnvannsbrønner ved sprenging. Ved sprenging i nærheten av fjellbrønner bør det gjennomføres brønn- og akviferkartlegging, samt risikoanalyse. Sprekkestrukturen i fjellet kan endres, noe som kan føre til avrenning eller drenering mot tunnelen – og dermed senking av grunnvannsnivået i nærliggende brønner.
- Distribusjonssystemer for drikkevann, inkludert ledningsnett, basseng, kummer m.m

Uttalelse fra tilsynsdivisjon akvakultur til forslag til utredningsprogram – Nedre Driva kraftverk

Hensyn til fiskehelse og fiskevelferd

Mattilsynet har forvaltningsansvar for å ivareta god velferd hos fisk og tifotkreps og fremme god helse hos akvakulturdyr og andre akvatiske dyr, jf. forskrift om dyrehelse (dyrehelseforskriften) FOR-2022-04-06-631 og forskrift om drift av akvakulturanlegg (akvakulturdriftsforskriften) FOR-2008-06-17-822).

Mattilsynet minner om at det er særlig plikt til aktsomhet med tanke på å forebygge og forhindre risiko for spredning av smittsomme sykdommer hos dyr, inkludert akvatiske dyr. Dyrevelferdsloven sier at man skal behandle dyr, inkludert akvatiske dyr, godt og beskytte dem mot fare for unødige påkjenninger og belastninger.

Mattilsynet uttaler seg om hvilken effekt planlagte tiltak vil kunne ha på akvakultur og villfisk i området.

Generelt vil Mattilsynet påpeke at det må stilles krav til entreprenører og andre relevante virksomheter om vask og desinfeksjon av anleggsmaskiner og annet utstyr før de kan benyttes i og nært vassdrag og fjorder.

Under anleggsfasen vil det kunne oppstå avrenning fra anleggsvann eller utslipp av kjemikalier og olje fra maskiner, og entreprenør må kunne sette i verk nødvendige tiltak for å hindre skade på resipienten. Partikler og kjemikalier vil kunne påvirke laksefisk og annet marint liv negativt. Store mengder partikler kan blant annet irritere gjellene på fisk med påfølgende økt slimproduksjon. Mye slim på gjellene vil gi nedsatt evne til å ta opp oksygen, noe som fører til dårlig fiskevelferd. Partikler fra steinmasser har en svært negativ effekt på fisk.

Spesifikk uttalelse til planene for Nedre Driva kraftverk:

- Ny kraftstasjon i fjell med utløp i fjorden nord for Sunndalsøra:
Akvakulturanlegget 12917 Sjølseng ligger sørvest for planlagt utslippspunkt. Ved økt utslipp av ferskvann ved Sunndalsøra er det ikke utenkelig at kvaliteten på sjøvannsinntaket til Sjølseng vil endre seg. Både temperatur og saltholdighet kan endres.
- Til senking av Gjevilvatnet med 5 meter om vinteren: Kan medføre dårligere miljøforhold for fisk. Det beskrives i programmet at særlig mattilgangen for ørret kan bli redusert.

Som avbøtende tiltak beskrives minstevannføring i Driva elv og tapping av vann fra Gjevilvatnet ved lave vannføringer i elva.

- Til forslaget om pumping av vann fra Driva elv ved Festa og opp til magasinet Gjevilvatnet:

Elva Driva er en nasjonal lakseelv som er båndlagt på grunn av funn av parasitten *Gyrodactylus salaris*.

Driva er omfattet av vernesonen i Forskrift om restriksjonssone for å forebygge, begrense og utrydde lakseparasitten *Gyrodactylus salaris* hos akvatiske dyr, opprettet i 2012 (FOR-2012-06-20-560). Forskriften omfatter sju kommuner i Møre og Romsdal, Trøndelag og Innlandet. Det er forbudt å flytte vann fra anadrom strekning av vassdrag i vernesonen (§ 8) på grunn av fare for smittespredning. Gyrosmitte kan overføres via fisk, vann eller utstyr. Videre er det restriksjoner på flytting og utsett av fisk (§ 4) og påbud om å tørke eller desinfisere fiskeutstyr, båter og andre gjenstander (§ 5).

Behandling mot Gyro av strekningene både oppstrøms og nedstrøms av fiskesperren ved Snøva er foretatt med klor og dels med Rotenon i tidsperioden 2022-2024. Vassdraget og vernesonen for øvrig, er i gang med en overvåkings- og friskmeldingsperiode. Overvåking og prøvetaking foregår over flere år før en eventuell friskmelding av sykdomssonen kan vedtas. Erfaringsmessig har en friskmeldingsperiode vart i 5 år.

Utsett av lakseyngel i elva nedenfor fiskesperren ved Snøva er påbegynt.

Det beskrives i utredningsprogrammet at Nedre Driva kraftverk ikke vil bli satt i drift før elva er friskmeldt. Ved friskmelding vil det bli åpnet for fri fiskepassasje forbi fiskesperren ved Snøva.

Det er viktig at det ikke gjøres noen tiltak underveis i utbyggingen som kan forsinke eller forhindre friskmeldingsprosessen.

- Overføring av Langvatnet til Tovatna: Ingen kommentarer.
- Inntak av bekkene Gresjo og Sandvikselva: Ingen kommentarer.

- Nye vannveier: Ingen kommentarer.
- Tverrslag og adkomsttunneler med tilhørende massedeponi:
Sjøtipp ved Sunndalsøra med ca. 135 000 m³ med anbrakte masser: Det må settes i verk tiltak, for eksempel i form av siltgardiner, for å hindre utslipp av partikulært materiale til fjorden ved Sunndalsøra.

Konklusjon:

På generelt grunnlag vil det alltid medføre en risiko for spredning av fiskesykdommer ved å flytte vann fra én vannkilde til en annen.

Vi presiserer at det i henhold til Forskrift om restriksjonssone for *Gyrodactylus salaris* i Sunndal og Oppdal kommuner ikke er tillatt å flytte vann over et vandringshinder for fisk.

I tillegg vil vi presisere at det er brukt svært store ressurser av statlige midler over mange år for å bekjempe gyrosmitten i Driva-regionen.

Uttalelse plantehelse

Tiltaket vil ifølge utredningsprogrammet berøre dyrket mark. Vi vil minne om at det ved forvaltning av jordressurser og i anleggsfasen er viktig å unngå spredning av alvorlige planteskadegjørere, herunder floghavre. Vi viser til veiledning som finnes på Mattilsynets nettsider - [Rengjør maskiner og utstyr | Mattilsynet](#).

Med hilsen

Mattilsynet, tilsynet

Tore Forseth
seniorinspektør

Ivar Eiken
avdelingsleder

Dokumentet er godkjent elektronisk / This document has been electronically approved

Kopi til:

